2025/26/1 JM4-AT JTI-JM4-AT - Az adatkezelési tájékoztatás mesterkurzus

Egyéni feladat - nemzetközi kitekintés

Keress egy nemzetközi hatósági döntést, állásfoglalást, iránymutatást stb. (nem az elnevezése, hanem a tartalma a lényeg, a továbbiakban döntésként hivatkozzuk), ami az adatkezelési tájékoztatásról szól és dolgozd fel.

Mutasd be, hogy mit tanulhatunk belőle például az alábbi szempontok szerint:
- milyen tartalommal tölti meg a 13. és 14. cikkek bekezdéseit,
- mennyiben más az irányvonal, mint amit idehaza "megszokhattunk",
- milyen "nagy tanulságot" tartalmaz,
- van-e valamilyen olyan nemzeti sajátosság (akár más jogterületekkel összeérvén), amely egyedivé tesz egy-egy nemzeti elvárást,
- stb.

A nemzetközi hatósági döntés lényegében a világ bármely országának vagy tartományának (államának, megyéjének stb.) adatvédelmi hatóságától vagy biztosától származhat. Amennyiben nem az Európai Gazdasági Térséghez tartozó területet választasz, úgy a döntés bemutatásában emeld ki, hogy miért szolgálhat számunkra is tanulságul.

Feltöltési határidő: 2025. november 21.

Téma:

EDPB 5/2022 számú kötelező erejú döntés és a magyar Tisza App adatkezelése közötti összefüggések vizsgálata

Készítette: Nemes Klaudia

Feltöltve: 2025. november 21.

Kidolgozott téma:

Az Ír Adatvédelmi Bizottság (DPC) 225 millió euróra bírságolta a Whatsappot a belföldi adatvédelmi szabályok megsértése miatt

Hatósági döntés

A WhatsApp Ireland ügyében az ír felügyeleti hatóság döntéstervezetéről kialakult vitában az általános adatvédelmi rendelet 65. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében elfogadott 1/2021. sz. kötelező erejű határozat, mely kimondja:

A GDPR 13. cikke (1) bekezdése d) pontja megsértésének esetleges megállapításával kapcsolatban a DE SA , az IT SA és a PL SA kifogásai ügyében az EDPB úgy dönt, hogy ezek megfelelnek a GDPR 4. cikkének 24. pontja szerinti követelményeknek, és utasítja az IE SA-t, hogy jogerős döntésében az EDPB által feltárt hiányosságok alapján állapítsa meg a GDPR 13. cikke (1) bekezdése d) pontjának megsértését.

Források:

BBC link: https://www.bbc.com/news/technology-58422465

NAIH oldalán elérhető határozat linkje: https://www.edpb.europa.eu/system/files/2022-03/edpb_bindingdecision_202101_ie_sa_whatsapp_redacted_hu.pdf

Az Ír Adatvédelmi Bizottság (DPC) sajtóközleménye:
https://www.dataprotection.ie/en/news-media/press-releases/data-protection-commission-announces-decision-whatsapp-inquiry

NAIH Közlemény a TISZA Világ applikáció adatvédelmi megítéléséről:
https://www.naih.hu/dontesek-adatvedelem-tajekoztatok-koezlemenyek/file/1273-kozlemeny-a-tisza-vilag-applikacio-adatvedelmi-megiteleserol

I. Előzmény / Esetleírás

Beadandó dolgozatom elkészítéséhez egy olyan ügyet kerestem, amely volumenét tekintve határozottan és nyíltan rávilágít arra, hogy

- a személyes adataink megfelelő tájékoztatás és adatkezelés hiányában mennyire sérülékenyek
- az érintettek személyes adatokhoz fűződő jogainak ismerete pedig mennyire félreértelmezettek.

Az EDPB határozata a WhatsApp Ireland ügyében kellően nagy volumenű, hiszen mind a kiszabott bírság, mind pedig a Big Tech cégek irányában mutatott transzparencia méltán figyelemfelkeltő.

A szokatlanul súlyos büntetést - 225 millió Euro - egy 2018-ban indult ügy miatt kapta a Whatsapp. Az IE SA egyértelműen kijelentette, hogy ez a vizsgálat hivatalból indított vizsgálat volt, nem konkrét vagy egyedi panaszra, aggályra vagy kérésre vonatkozott, és hogy ezeket nem vették figyelembe a vizsgálat során olyan körülmények között, amikor azok külön panaszkezelési eljárások tárgyát képezik.

A DPC vizsgálata 2018. december 10-én indult, és azt vizsgálta, hogy a WhatsApp eleget tett-e GDPR átláthatósági kötelezettségének az információszolgáltatás és ezen információk átláthatósága tekintetében mind a WhatsApp felhasználói, mind pedig nem használói felé. Ez magában foglalja az érintettek számára a WhatsApp és más Facebook-cégek közötti információfeldolgozással kapcsolatos információkat.

Az IE SA arra is rámutatott, hogy ezen vizsgálat a WhatsApp IE fogyasztói szolgáltatásaira korlátozódott, és nem a „WhatsApp Business” szolgáltatásra vonatkozott.

Olvasható volt továbbá az is, hogy az IE SA vizsgálat megindítására vonatkozó döntése az egyes érintettektől (felhasználóktól és nem felhasználóktól egyaránt) érkező, a WhatsApp IE adatkezelési tevékenységeivel kapcsolatos több panasz közös elemén, valamint a DE SA GDPR 61. cikke szerinti kölcsönös segítségnyújtás iránti kérelmén, azaz az átláthatósággal kapcsolatos aggályokon alapult, de ezt a IE SA határozottan elutasította.

Majd az ír hatóság 2021. december 2-án kiadott sajtóközleményében így fogalmazott: Az Adatvédelmi Bizottság (DPC) a mai napon bejelentette a WhatsApp Ireland Ltd.-vel kapcsolatos GDPR-vizsgálatának lezárását. ... Egy hosszadalmas és átfogó vizsgálatot követően a DPC 2020 decemberében a GDPR 60. cikke értelmében határozattervezetet nyújtott be az összes érintett felügyeleti hatósághoz (CSA). A DPC nem tudott konszenzusra jutni a CSA-kkal a kifogások tárgyában, és 2021. június 3-án elindította a vitarendezési eljárást (GDPR 65. cikk).

Tudatta az is, hogy 2021. július 28-án az Európai Adatvédelmi Testület (EDPB) kötelező erejű határozatot fogadott el, és erről a határozatról értesítették az adatvédelmi hatóságot. Ez a határozat egyértelmű utasítást tartalmazott, amely arra kötelezte a DPC-t, hogy az EDPB határozatában szereplő számos tényező alapján újra értékelje és növelje a javasolt bírságot, és az újraértékelést követően a DPC 225 millió eurós bírságot szabott ki a WhatsApp-ra.

Megjegyzés*:* A DPC eredetileg 50 millió eurós bírságot is javasolt.

II. Az ügy kibontása

A WhatsApp Ireland ügyében az ír felügyeleti hatóság döntéstervezetéről kialakult vitában az általános adatvédelmi rendelet 65. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében elfogadott 1/2021. sz. kötelező erejű határozat 2021.július 28-án született. Az ír felügyeleti hatóság döntéstervezetéről kialakult vita fő kérdése az volt, hogy a WhatsApp tájékoztatási gyakorlata mennyiben sérti a GDPR 12., 13. és 14. cikkelyeit.

A továbbiakban a beadandó dolgozat tárgyát képező szempontokat figyelembe véve vizsgálom a nemzetközi határozat elemeit.

Az EDPB (Európai Adatvédelmi Hatóság) az ír felügyeleti hatóságot nevezte ki fő felügyeleti hatóságnak. Az általa kiadott döntéstervezet pedig több érintett felügyeleti hatóság vagy CSA, mégpedig

- a német szövetségi felügyeleti hatóság („Der Bundesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit”, a továbbiakban: DE SA),
- a Baden-Württembergi német felügyeleti hatóság („Der Landesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit Baden-Württemberg”, a továbbiakban: DE BW SA),
- a francia felügyeleti hatóság („Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés”, a továbbiakban: FR SA),
- a magyar felügyeleti hatóság („Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság”, a továbbiakban: HU SA),
- az olasz felügyeleti hatóság („Garante per la protezione dei dati personali”, a továbbiakban: IT SA),
- a holland felügyeleti hatóság („Autoriteit Persoonsgegevens”, a továbbiakban: NL SA),
- a lengyel felügyeleti hatóság („Urząd Ochrony Danych Osobowych”, a továbbiakban: PL SA)
- és a portugál felügyeleti hatóság („Comissão Nacional de Proteção de Dados”, a továbbiakban: PT SA)

által emelt kifogást követően felmerült vitáról szól.

A dokumentumban egy táblázatot is láthatunk, amely rövid áttekintést ad az eljárás azon részéről, amelynek eseményei az ügyben az egységességi mechanizmus kezdeményezéséhez vezettek.

2018. december – 2019. szeptember	Az IE SA által ebben a konkrét vizsgálatban követett konkrét eljárás során először az IE SA egyik vizsgálója (a továbbiakban: vizsgáló) folytatott le vizsgálatot. A vizsgálat terjedelmét és jogalapját a vizsgálat megkezdéséről szóló értesítés rögzíti, amelyet 2018. december 10-én küldtek meg a WhatsApp IE-nek. A WhatsApp IE-vel folytatott információ- és véleménycserét követően a vizsgáló a 2019. május 30-i vizsgálati jelentés tervezetébe foglalta a javasolt megállapításokat. A WhatsApp IE 2019. július 1-jei észrevételeiben válaszolt a vizsgálati jelentés tervezetének tartalmára. A vizsgáló 2019. szeptember 9-én kiadta a végleges vizsgálati jelentést (a továbbiakban: végleges jelentés), és azt a vizsgálati iratokkal együtt továbbította az IE SA GDPR megsértésének, illetve megsértéseinek fennállásáról, valamint a korrekciós hatáskör esetleges gyakorlásáról való döntésért felelős döntéshozójának (a továbbiakban: döntéshozó).
2019. október – 2020. október	Az IE SA 2019. október 4-én értesítette a WhatsApp IE-t a döntéshozatali szakasz megkezdéséről. Az IE SA 2020. május 21-én előzetes döntéstervezetet osztott meg a WhatsApp IE- vel, amely a GDPR egy vagy több megsértésének fennállásával kapcsolatos előzetes álláspontját tartalmazta. Az IE SA 2020. augusztus 20-án a WhatsApp IE-vel megosztotta a korrekciós hatáskör lehetséges alkalmazásáról szóló kiegészítő döntéstervezetet. A WhatsApp IE 2020. július 6-án az előzetes döntéstervezettel (a továbbiakban: WhatsApp előzetes tervezettel kapcsolatos észrevételei), 2020. október 1-jén pedig a kiegészítő döntéstervezettel (a továbbiakban: WhatsApp kiegészítő tervezettel kapcsolatos észrevételei) kapcsolatban nyújtott be észrevételeket. Az IE SA mindkét észrevételcsomagot figyelembe vette az előzetes és a kiegészítő döntéstervezet végleges változatának véglegesítésekor és azoknak a végleges döntéstervezetben (a továbbiakban: döntéstervezet) való egyesítésekor.
2020. december – 2021. január	A döntéstervezetet 2020. december 24-én küldték szét a CSA-knak. A CSA-k számos kifogást emeltek a GDPR 60. cikkének (4) bekezdése alapján (különösen a DE SA, a DE BW SA, az FR SA, a HU SA, az IT SA, az NL SA, a PL SA és a PT SA). Több észrevételt is megosztottak egymással.
2021. január – 2021. március	Az IE SA értékelte a beérkezett kifogásokat és észrevételeket, és felkérte a WhatsApp IE-t, hogy nyújtson be észrevételeket a kifogásoknak a konkrét anonimizálási eljárás hatékonyságával

	kapcsolatban felvetett adott alcsoportja tekintetében. Ezeket az észrevételeket a WhatsApp IE 2021. március 10-én nyújtotta be. Az IE SA 2021. április 1-jén adott választ a kifogásokra, melynek részeként kompromisszumos álláspontokra vonatkozó javaslatokat tett, és azt egyetlen dokumentumban osztotta meg a CSA-kal (a továbbiakban: IE SA összefoglaló válasza). Ugyanezen a napon a WhatsApp IE-nek az anonimizálási eljárásra vonatkozó észrevételeit is megosztották a CSA-kal. Az IE SA felkérte az érintett CSA- kat, hogy 2021. április 20-ig osszák meg álláspontjukat. Az NL SA kérésére az IE SA 2021. április 19-én a döntéstervezet 1. részének ideiglenesen felülvizsgált változatát a CSA-k rendelkezésére bocsátotta annak pontosítása érdekében, hogy a kompromisszumos álláspontokra vonatkozó javaslatokat hogyan lehetett volna átültetni a gyakorlatba.
2021. április	Az IE SA összefoglaló válaszára adott válaszában az IT SA visszavonta egyik kifogását. Az IE SA szerint a CSA-k válaszai egyértelművé tették, hogy egyetlen javasolt kompromisszumos álláspont sem fogadható el valamennyi érintett CSA számára. Az IE SA úgy döntött, hogy egyik kifogásnak sem ad helyt, és a GDPR 65. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti megállapítás céljából az EDPB elé terjeszti azokat. 2021. április 23-án a WhatsApp IE-t felkérték, hogy gyakorolja a meghallgatáshoz való jogát az IE SA által a Testület elé terjesztésre javasolt valamennyi anyag tekintetében, aki pedig 2021. május 28-án benyújtotta észrevételeit (a továbbiakban: WhatsApp 65. cikk szerinti észrevételei).
2021. június	Az IE SA 2021. június 3-án a belső piaci információs rendszer (a továbbiakban: IMI) alkalmazásával aktiválta a vitarendezési folyamatot. Miután a GDPR 60. cikkének (4) bekezdésével összhangban az LSA az EDPB elé terjesztette az ügyet, az EDPB eljárási szabályzatának 11. cikke (2) bekezdésével összhangban az EDPB elnökének megbízásából az EDPB titkársága megvizsgálta az irat teljességét. Az EDPB titkársága azzal a kéréssel fordult az IE SA-hoz, hogy az IMI-ben további dokumentumokat és információkat terjesszen elő, illetve felkérte az IE SA-t, hogy erősítse meg az irat teljességét. Az IE SA rendelkezésre bocsátotta a dokumentumokat és a tájékoztatást, és megerősítette az irat teljességét. Az EDPB titkársága által vizsgált különösen fontos kérdés volt az Alapjogi Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt meghallgatáshoz való jog. 2021. június 11-én a Titkárság további kérdésekkel fordult az IE SA-hoz, hogy meggyőződjön arról, élhetett-e a WhatsApp IE a meghallgatáshoz való jogával minden olyan dokumentummal kapcsolatban, amelyet határozathozatalra az EDPB elé terjesztettek. Ugyanezen a napon az IE SA megerősítette ennek megtörténtét, megerősítést nyújtva a társaság meghallgatáshoz való

	jogának tekintetében benyújtott valamennyi dokumentummal, valamint a WhatsApp IE és az IE SA közötti levélváltásra vonatkozó további bizonyítékkal kapcsolatban. Miután az IE SA és az EDPB elnöke megerősítette a dokumentáció teljességét, az EDPB titkársága 2021. június 14-én szétküldte a dokumentációt az EDPB-tagoknak.

Az ügy végkimenetele pedig már ismert. A kötelező erejű határozat a következő megállapítást tartalmazza:

10. KÖTELEZŐ EREJŰ HATÁROZAT

1. A fentiekre tekintettel és a GDPR 70. cikke (1) bekezdése t) pontja értelmében az EDPB azon feladata szerint, hogy a GDPR 65. cikke alapján kötelező erejű határozatot kell hoznia, a GDPR 65. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban az EDPB meghozza a következő kötelező erejű határozatot:
2. A GDPR 13. cikke (1) bekezdése d) pontjának sérelmével kapcsolatos esetleges megállapításokra vonatkozó kifogások ügyében:

   • **A GDPR 13. cikke (1) bekezdése d) pontja megsértésének esetleges megállapításával kapcsolatban a DE SA , az IT SA és a PL SA kifogásai ügyében az EDPB úgy dönt, hogy ezek megfelelnek a GDPR 4. cikkének 24. pontja szerinti követelményeknek, és utasítja az IE SA-t, hogy jogerős döntésében az EDPB által feltárt hiányosságok alapján állapítsa meg a GDPR 13. cikke (1) bekezdése d) pontjának megsértését.**

III. Az ügy részletezése

De mi is történt pontosan? Melyek azok a tájékoztatási hiányosságok, melyek ekkora mértékű bírság kiszabásához vezettek? Melyek azok a jogalapok, melyek a vizsgálat tárgya alapján szóba kerültek? És milyen megállapodások születtek az érintettekre vonatkozó tájékoztatás ügyében?

A vizsgálat tárgya volt többek között:

- A WhatsApp IE által az egyes jogos érdekekről adott leírás tartalma a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján kellően világos és érthető-e a felnőtt érintettek számára?
- A tájékoztatás kellően egyértelmű-e gyermekek (16 éven aluliak) számára?

Erre vonatkozóan megállapították: nem elegendő különböző jogos érdekekre hivatkozni, és azokat absztrakt módon bemutatni. Ehelyett az adatkezelőnek arról is meg kell győződnie, hogy a jogos érdekek leírása kellően egyértelmű és átlátható ahhoz, hogy az érintett megértse azt.

Kifogásában a PL SA például arra hivatkozik, hogy „az adatkezelő tágan értelmezett »jogos érdekére« vagy »üzleti és egyéb partnerek érdekeire« való nem konkrét hivatkozás nem felel meg a [GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja] szerinti követelménynek”. A PL SA szerint az átláthatósági iránymutatás kifejezetten megállapítja, hogy a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontjában előírt kötelezettségek teljesítése érdekében az adatkezelőnek ismertetnie kell az „adott jogos érdeket”. Továbbá nem világos, hogy mely harmadik fél mely jogos érdekét ismertetik.

Az IT SA által emelt kifogás a rendelkezésre bocsátott információk egyértelműségének hiányára vonatkozik, amely információk összemossák a személyes adatok kezelésének céljait az ilyen személyes adatok kezelésével kapcsolatban hivatkozott jogos érdekekkel, anélkül, hogy konkrét tájékoztatást adna az érintett adatkezelésről. Az IT SA továbbá azt is hozzátette, hogy a nem nagykorú személyeket érintő jogos érdekek tekintetében használt nyelvezet nem megfelelő, mivel a vonatkozó részben használt információk szókészlete, hangneme és stílusa nem különbözik a többi szakaszétől.

Az EDPB által elvégzett elemzés - A kifogások releváns és megalapozott voltának értékelése konkrétan arra hivatkozik, hogy hiányzik az érthetőség, mivel a WhatsApp IE több különböző jogos érdekre hivatkozik, azonban nem gondoskodik a felsorolt valamennyi jogos érdek oly módon történő ismertetéséről, amely kellően egyértelmű és átlátható ahhoz, hogy az érintett megértse. A kifogás több olyan példát említ, amikor a jogos érdekek leírása nem átlátható és érthető, ami nem biztosítja a tájékoztatáshoz való jog célját.

A kifogás arra is rámutat, hogy a döntéstervezet helytelenül összpontosított arra, hogy a tájékoztatás kellően egyértelmű volt-e a gyermekek számára, s hogy az adatkezelő tágan értelmezte „jogos érdekére” vagy „üzleti és egyéb partnerek érdekeire” való hivatkozást, ami nem felel meg a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti, az átláthatósági iránymutatásban meghatározott követelménynek.

Észrevételeiben a WhatsApp IE arra hivatkozott, hogy világosan és átláthatóan mutatja be a hivatkozott jogos érdekeket, és részletesen leírja azokat, hogy nem volt köteles a nyilvános átláthatósági dokumentumokban tovább pontosítani a harmadik feleket, és nem kellett az érintettek számára elmagyaráznia üzleti gyakorlatát, továbbá nem kellett magyarázatot adnia arra, hogy a hivatkozott jogos érdekek miért élveznek elsőbbséget az érintettek jogos érdekeivel szemben. A WhatsApp IE azt is állította, hogy a lehető legegyszerűbben, a 16. életévüket betöltött személyek számára is érthetően, magas szintű egyértelműséggel, felhasználóbarát, egyszerű és világos nyelvezetet használva igyekezett minden, a felhasználókkal kapcsolatos információt a lehető legegyszerűbben közölni.

A DE SA azt állította, hogy az IE SA nem vizsgálta meg megfelelően, hogy az egyes jogos érdekek ismertetése egyértelmű-e a felnőtt érintettek számára, és a jogalapról szóló tájékoztatás azon részeit hozta fel példaként, amelyek nincsenek összhangban a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti követelményekkel. A DE SA szerint a „mérések, elemzések és más üzleti szolgáltatások” pontban ismertetett jogos érdekeket nem átlátható és érthető módon mutatták be. E bekezdés első fehér pontja kimondja azt az érdeket, „hogy pontos és megbízható összesített jelentéseket biztosíts[anak] a vállalkozásoknak és más partnereinknek”, ugyanakkor nem világos, hogy kik ezek a „más partnerek”. Ezenkívül a DE SA szerint az ahhoz fűződő érdek bemutatása, hogy „megmutassuk, a partnereink mekkora értéket realizálnak a Szolgáltatásaink használatával”, túl elvont.

Az EDPB azonban emlékeztet arra, hogy amennyiben az adatkezelés jogalapja jogos érdek (a GDPR 6. cikke (1) bekezdésének f) pontja), az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekeire vonatkozó információkat a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében az érintett rendelkezésére kell bocsátani.

Amint arra az átláthatósági iránymutatás is emlékeztet, az átláthatóság GDPR szerinti fogalma inkább felhasználóközpontú, nem pedig jogszabályokhoz kötött, és végrehajtása a különböző cikkekben meghatározott, adatkezelőkre és -feldolgozókra vonatkozó egyes gyakorlati követelményeken keresztül történik. Az átláthatósági iránymutatás ezt követően kifejti, hogy a gyakorlati (tájékoztatási) követelmények a GDPR 12–14. cikkeiben szerepelnek, és megjegyzi, hogy a tájékoztatás minősége, elérhetősége és közérthetősége azonban legalább annyira fontos, mint az átláthatóságra vonatkozó tájékoztatás tényleges tartalma, amelyet az érintettek részére biztosítani kell.

A GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontját illetően az átláthatósági iránymutatás kimondja, hogy az adott jogos érdeket az érintett érdekében kell meghatározni.

Ennek fényében az EDPB emlékeztet a GDPR 13. cikke (1) bekezdése d) pontjának szövegére, amely szerint „a GDPR 6. cikke (1) bekezdésének f) pontján alapuló adatkezelés esetén” az érintettet tájékoztatni kell „az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekei[ről]”.

Az EDPB megjegyzi, hogy a GDPR 13. cikke (1) bekezdése d) pontjának jellege (a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének c) pontjához hasonlóan) kifejezetten a konkrét adatkezeléshez kapcsolódik. Ezzel összefüggésben az EDPB emlékeztet a GDPR (39) preambulumbekezdésének átláthatósági kötelezettségeket bemutató tág megfogalmazására is.

Az EDPB továbbá úgy véli, hogy az adatkezelő e feladatainak célja, hogy lehetővé tegye az érintettek számára a GDPR szerinti jogaik, például a tiltakozáshoz való, GDPR 21. cikke szerinti jog gyakorlását, amely megköveteli, hogy az érintett indokolja meg a konkrét helyzetével kapcsolatos kifogását. Ezzel az IE SA a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti követelmények tekintetében döntéstervezetében részletesen foglalkozott. A döntéstervezetben az IE SA helyesen állapítja meg, hogy:

„a) az adatkezelő az egyes érintettektől általában különböző időpontokban, különböző módokon és különböző célokra gyűjti a személyes adatok különböző kategóriáit [...];

b) az adatkezelőnek minden esetben egynél több adatkezelési műveletet kell elvégeznie az adatkezelési művelet kitűzött céljának elérése érdekében; valamint

c) az adatkezelő adott adatkategóriát több különböző, eltérő jogalappal alátámasztott célból gyűjthet.

Az EDPB a döntéstervezetben kifejtetteknek megfelelően úgy véli, hogy valamennyi adatkezelési műveletről való teljes körű tájékoztatás az egyetlen olyan megközelítés, amely biztosítja, hogy az érintettek:

(a) dönthessenek arról, hogy gyakorolni kívánják-e az érintettek jogait, és ha igen, melyiket, illetve melyeket;

(b) felmérhessék, hogy teljesítik-e vagy sem az adott jog gyakorlására való jogosultsághoz kapcsolódó feltételeket;

(c) felmérhessék, hogy jogosultak-e vagy sem az érintett adatkezelő által érvényesített adott jogra;

(d) felmérhessék, hogy megalapozottan nyújthatnak-e be panaszt vagy sem, például érdemben felmérhetik, hogy gyakorolni kívánják-e a felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtására vonatkozó jogukat.

Az EDPB azonban megjegyzi, hogy ugyanezeket az érveket a GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti információk vizsgálatakor is figyelembe kell venni. A GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerint rendelkezésre bocsátott információk tekintetében az EDPB ezért egyetért a kifogásokkal, amennyiben ahhoz, hogy az érintett megfelelően gyakorolhassa a GDPR szerinti jogait, konkrét információkra van szükség arra vonatkozóan, hogy milyen jogos érdekek kapcsolódnak az egyes adatkezelési műveletekhez, és mely szervezet érvényesíti az egyes jogos érdekeket. Ezen információk hiányában az érintett nem gyakorolhatja megfelelően a GDPR szerinti jogait.

Ez összhangban van a CSA-k vonatkozó kifogásai által felhozott érvekkel, és az EDPB megjegyzi, hogy a tájékoztatás ismertetett elmaradása kedvezőtlenül hat az érintettek azon képességére, hogy gyakorolhassák a GDPR szerinti jogaikat, például a tiltakozáshoz való, GDPR 21. cikke szerinti jogot.

Ilyen körülmények között az érintettek nincsenek abban a helyzetben, hogy gyakorolhassák az érintettek jogait, mivel nem egyértelmű, hogy mit értünk „más üzleti szolgáltatások” alatt, mivel a WhatsApp IE nem teszi közzé ezt az információt, és nem közli a konkrét jogos érdekkel fennálló kapcsolatot. Az EDPB azt is megjegyzi, hogy nem világos, hogy a WhatsApp IE mely vállalkozásokra vagy partnerekre hivatkozik.

Az EDPB azt is tudomásul veszi, hogy az adatkezelés alapjául szolgáló jogos érdek, mint például „innovatív Szolgáltatásokat és funkciókat hozzunk létre, biztosítsunk, támogassunk és tartsunk fenn [...]” bemutatása nem felel meg az egyértelműség GDPR 13. cikke (1) bekezdésének d) pontjában előírt szükséges küszöbének, mivel nem tájékoztatják az érintetteket arról, hogy a GDPR 6. cikke (1) bekezdésének f) pontja alapján mely adatokat mely „Szolgáltatásokhoz” használják fel, különösen a nem nagykorú érintettek tekintetében.

A WhatsApp IE továbbá arra a jogos érdekre hivatkozik, hogy a „kéretlen tartalmakkal, a fenyegetésekkel, a visszaélésekkel vagy a jogsértő tevékenységekkel szembeni fellépés, valamint a biztonság és a védelem érdekében is megosztunk információkat a Facebook-vállalati termékek között”. A WhatsApp IE „információk[at oszt meg] [...] a Facebook-vállalatokkal a biztonság és védelem elősegítése érdekében”. A fenti példához hasonlóan az érintett nem rendelkezik olyan információval a konkrét adatkezelési műveletről, amely lehetővé tenné számára, hogy megfelelően gyakorolja az érintett jogait.

Számomra azonban a magyar Adatvédelmi Hatóság érvelése tűnt – ha szabad így fogalmaznom - a legdrasztikusabb kifogásnak a személyes adatok kezelésével kapcsolatban.

A HU SA kifogást emelt, amelyben arra hivatkozott, hogy mivel a hozzájárulásnak tájékozottnak kell lennie, és az LSA megállapította, hogy a WhatsApp IE nem tájékoztatta megfelelően az érintetteket, a döntéstervezetnek tartalmaznia kell, hogy a hozzájáruláson alapuló adatkezelés esetén a hozzájárulás érvénytelen, és a WhatsApp IE évek óta jogalap nélkül kezel személyes adatokat.

IV. A vizsgálat tanulsága

A WhatsApp-ügy megmutatta, hogy a GDPR 13. és 14. cikk szerinti tájékoztatási kötelezettség nem csupán jogi szövegezés, hanem tisztességes üzleti gyakorlat is. Az EDPB vitarendezési mechanizmusa pedig biztosítja, hogy a tagállamok ne térhessenek el önkényesen az uniós jogalkalmazás szigorú elvárásaitól, különösen a Big Tech cégek esetében, és a bírság a megsértés arányos súlyával legyen összhangban.

Ez a történet arról szól, hogy az EU adatvédelmi hatóságai kényszerítették ki a tényleges átláthatóságot(transzparenciát), méghozzá a legnagyobb szereplőkkel szemben.

Milyen konklúziókat vonhatunk le, magyar példára vonatkozóan?

A WhatsApp-ügy az európai transzparencia csúcsdöntése. Megmutatta, hogy a GDPR nem csak szöveg, hanem aktív követelés a felhasználók megértése iránt. Döntésének lényege az volt, hogy a WhatsApp nem volt átlátható a konszernen belüli különböző jogi entitások (WhatsApp és Meta) közötti adatmegosztásról (GDPR 13/14. cikk).

De mi a helyzet itthon? A napokban, hetekben hatalmas sajtóvisszhangot kapott a Tisza App, amely - ilyen konszenzusból megvilágítva – több hasonlóságot is mutat

A Tisza App esetében a problémát a különböző állami entitások, magyar és ukrán hatóságok közötti, feltételezett vagy valós adatáramlás átláthatósága jelenti, ami a transzparencia még magasabb szintű problémája. Az adatkezelési tájékoztatók nem egyértelműek, átláthatatlanok és néhol teljesen értelmezhetetlenek.

Az alábbiakban erre próbálok rámutatni:

WhatsApp (Ír DPC Tanulság)	**Tisza App (Analógia és Kockázat)**
A felhasználó nem tudja, mi történik az adataival, miután azok a WhatsApp-tól a Meta felé mennek.	A felhasználó nem tudja, mi történik az adataival, miután azok egy nem EGT-s ország (Ukrajna) hatóságaihoz kerülnek.
GDPR 13. cikk (1) f) – Adatátadás harmadik országba és garanciák.	GDPR 13. cikk (1) f) – Súlyosbított eset! Tájékoztatás a megfelelő garanciák hiányáról (Schrems II kontextusban).
Az adatkezelőnek minden reális kockázatról proaktívan tájékoztatnia kell.	A GDPR 13/14 szerinti tájékoztatásnak arányosnak kell lennie a geopolitikai kockázattal is! A felhasználóknak érteniük kell, hogy az adatok megosztása egy nem EGT-s országgal milyen eltérő jogi keretek közé juttatja a személyes adataikat.

A Tisza honlapján az alábbi felhívás érhető el ezzel kapcsolatban:

„Regisztrálj
Regisztrálj pillanatok alatt Google- vagy Apple-fiókoddal (hamarosan Facebookkal is).Ha már Szigettag vagy Önkéntes vagy, akkor e-mailben megkaptad a személyes regisztrációs linkedet – ezen keresztül tudod aktiválni a profilodat, hogy a korábbi teljesítményeid és eredményeid is megjelenjenek."

A honlapon található Adatkezelési Tájékoztató az applikációra vonatkozóan nem tartalmaz leírást, a jogi dokumentum 5.3. pontja az alábbiakban értelmezi *a felhívásban szereplő aloldalon keresztül elérhető alkalmazás*ra vonatkozó utalásokat.

5.3. Felhívás kormányváltás támogatására

Az Adatkezelő a marketing megkeresés útján tájékoztatja az érintetteket, hogy Adatkezelő politikai tevékenységével összefüggésben milyen formában tudják támogatni Adatkezelőt, illetve arról is, hogy milyen aktív közreműködést tudnak vállalni a felhívásban szereplő aloldalon keresztül elérhető formák valamelyikén. A felhívásban szereplő aloldalon keresztül megadott személyes adatok kifejezetten a kapcsolattartást, illetve a támogatókkal, aktív közreműködőkkel történő megfelelő kommunikáció (pl. telefonos kapcsolattartás) biztosítását szolgálják, Adatkezelő támogatása minden esetben kizárólag önkéntes módon valósulhat meg, amelyek külön adatkezelés tárgyát képezik. Anyagi támogatás nyújtása esetén az adatkezelésről bővebben az 5.4. és 5.5. pontok nyújtanak tájékoztatást, míg az egyéb támogatás, illetve csatlakozás esetén az 5.6. pontban foglaltak szerint történik az adatkezelés.

Adatkezelés célja	Az Adatkezelő tevékenységével összefüggő támogatásra, közreműködésre történő felhívás kiküldése, ezzel összefüggésben megvalósuló kapcsolattartás, mozgósítás, az érintett számára a testhez álló támogatási, illetve együttműködési forma biztosítása.
Kezelt adatok köre	Az érintett által megadott név, e-mail cím, telefonszám, lakcím vagy elérhetőség, az érintett nagykorúsága.
Érintettek köre	Azon 18 év feletti érintettek, akik az Adatkezelő Honlapján feliratkoznak Adatkezelő hírlevelére és marketing megkeresésre és az erre vonatkozó felhívás aloldalán keresztül megadják személyes adataikat.
Adatkezelés jogalapja	A GDPR 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint, valamint a GDPR 9. cikk (2) bekezdés a) pontja szerint az érintett kifejezett hozzájárulása. Amennyiben az érintett a felhívást követően anyagi támogatást nyújt Adatkezelőnek vagy egyéb formában kíván csatlakozni

	Adatkezelőhöz, az adatkezelés jogalapjára a jelen adatkezelési tájékoztató 5.4-5.5., valamint 5.6. pontja szerintiek irányadóak.
Adattárolás határideje	Az érintett hozzájárulásának visszavonásáig. Amennyiben az érintett személyes adatainak kezelésére az 5.4-5.6. pontokban foglaltak szerint kerül sor, az adatkezelés határidejére is irányadó a fenti pontokban foglalt megőrzési idő.
Adatkezelés módja	Elektronikusan
Adat forrása	Érintettől felvett adat
Az adatszolgáltatás elmaradásának lehetséges következményei	Amennyiben az érintett az adatokat nem bocsátja az Adatkezelő rendelkezésére, úgy az Adatkezelő nem tudja felvenni a kapcsolatot az érintettel az érintett számára testhezálló támogatási, közreműködési mód megtalálása érdekében, hátrányos jogkövetkezménnyel nem jár az érintett számára az adatszolgáltatás elmaradása.
Automatizált döntéshozatal és profilalkotás	Az Adatkezelő nem alkalmaz automatizált döntéshozatalt és nem végez profilalkotást.
Kik ismerhetik meg a személyes adatokat?	Adatkezelő illetékes munkavállalói és esetleges adatfeldolgozóinak munkavállalói. Az Adatkezelő adatfeldolgozóinak hatályos jegyzékét jelen Adatkezelési tájékoztató 6. pontja tartalmazza.
Adattovábbítás	Adattovábbítás harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére nem történik.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság oldalán a mai nappal három közlemény olvasható a Tisza Párthoz fűződő adatkezelésekkel kapcsolatban.

A *Közlemény a TISZA Világ applikáció adatvédelmi megítéléséről* c. dokumentumban hangsúlyosan foglalkozik a Párt, mint adatkezelő, adatkezelői felelősségének hárításával. Így írja: „Az alkalmazás funkciói csak felhasználói regisztrációt követően érhetők el, így a regisztráció során rendelkezésére bocsátott adatkezelési tájékoztató és Általános Felhasználási Feltételek (ÁFF) alapján ítélheti meg mindenki, hogy kívánja-e az ott meghatározott célokra és jogalapokra, címzetti körre tekintettel a személyes adatait megadni, az alkalmazást használni.”

Tartalma szerint: A TISZA Világ alkalmazás a felhasználókat feladatok, kihívások elfogadására, végrehajtására ösztönzi. Az egyik ilyen kiemelt kihívás kategória a tartalomgyártás, amely feladat során olyan felvételeket szükséges a felhasználónak készítenie és a közösségi médiában vagy videómegosztó oldalakon közzétennie, amelyen más személyek felismerhetővé válnak, politikai véleményük, foglalkozásuk, vagy épp egészségi állapotuk nyilvánosságra kerülhet. Mindezt úgy kell végezniük, hogy azzal kapcsolatban az alkalmazás ÁFF-je minden felelősséget a felhasználóra hárít, nekik kellene a jogszerű adatkezelés összes körülményét ismerni és kialakítani.

A közlemény kiadásakor többek között az alábbi, adatvédelmi szempontból kiemelten kockázatos kihívásokra jelentkezhet a felhasználó:
i. A *Fotózd le Magyarországot* kihívás egészségügyi ellátást nyújtó, vagy igénybe vevő páciensek; játszótéren, óvodákban tartózkodó gyermekek; munkát végző személyek és más élethelyzetek – a képkészítésről akár nem is értesülő személyek – fotózására, a képek nyilvános közzétételére buzdít.
ii. A *Forgass a Tiszának* keretében a párt rövid videókat kér rögzíteni arról, ahogy a felhasználó a településen élő embereket megszólít, kérdéseket tesz fel nekik, akik sem a videó készítésének céljáról, közzététel módjáról előre nem feltétlenül értesülve érzékeny adatokat oszthatnak meg a kérdezővel magukra vagy más személyekre vonatkozóan.
iii. A *Beszélj a családoddal a változásról* kihívás már nyíltan különleges személyes adatok gyűjtését, tárolását, megosztását írja elő, amikor a szülők, nagyszülők politikai véleményének befolyásolására, egyben a velük folytatott személyes vita rögzítésére és közzétételére hívja fel a felhasználókat.

Figyelemmel arra, hogy a fényképeken, hangfelvételeken, videókon a kihívások értelmében természetes személyek is szerepelnek – akik akár hangjuk, beszédstílusuk alapján is azonosíthatóvá válnak szűk környezetük számára –, azok az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint személyes adatnak minősülnek. A Hatóság hangsúlyozza, hogy más személyről a kihívásokban történő részvétel érdekében fénykép, videó- vagy hangfelvétel készítése, és annak közzététele az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) hatálya alá tartozó adatkezelésnek tekinthető, az már nem eshet a magáncélú kivételi körbe. Ebből fakadóan, ha a felhasználó az alkalmazás felhívására egy másik személy tudomása nélkül, róla titokban fényképet készít, vagy joglap nélkül az elkészített felvételt felhasználja, például azt közzéteszi, akkor őt terhelik a GDPR szerinti jogkövetkezmények.

Az ÁFF rögzíti, hogy „*A közzétett tartalmak tekintetében Párt jogosult, de nem köteles jogellenes tevékenység folytatására utaló jeleket keresni.*”, emellett rögzíti azt is, hogy „*Amennyiben az Alkalmazás használatával összefüggő bármely tevékenység az államának joga szerint nem megengedett, a használatért kizárólag Felhasználót terheli a felelősség.*”

Amennyiben bizonyíték merülne fel arra vonatkozóan, hogy a párt nem a tájékoztatóban és az ÁFF-ben foglaltak szerint kezeli az alkalmazás kapcsán gyűjtött adatokat, vagy, ha az adatkezelő által tett technikai és szervezési intézkedések ellenére sérül a személyes adatok biztonsága, úgy az adatkezelővel szemben adatvédelmi hatósági vagy vizsgálati eljárás indulhat.

A Hatóságnál bejelentést tehet bárki, aki ilyen jogellenes adatkezelésről értesül, vagy a Hatóság akár hivatalbóli tudomásszerzés alapján is eljárhat az adatkezelés jellemzőire tekintettel, így különösen a felhasználók tevékenységének, kapcsolati hálójának, különleges adatainak nagyszámú kezelése miatt, amely akár személyiségprofil kialakítását is lehetővé teszi a felhasználókról.

V. Zárszó

Hogyan kezelhetné a Párt jogszerűen az Adatkezelési Tájékoztatóban és az ÁFF-ben foglaltak szerint az alkalmazás kapcsán gyűjtött adatokat, ha azok adatkezelői minősége eleve nem meghatározott?
Mennyivel nyilvánvalóbb ezen személyes adatok jogszerűtlen kezelése, mint a WhatsApp kapcsán megállapított esetben s mi kell ahhoz, hogy a személyes adataink megfelelő tájékoztatással és adatkezeléssel kevésbé legyenek sérülékenyek?
Kinek az érdeke, hogy az érintettek személyes adatokhoz fűződő jogainak ismerete ennyire félreértelmezhetőek legyenek?